

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**III Всеукраїнської науково-практичної конференції
«МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД В ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЇ,
ГІНЕКОЛОГІЇ, КОСМЕТОЛОГІЇ ТА ЕСТЕТИЧНІЙ МЕДИЦИНІ»**

25-26 жовтня 2024 р.

Запоріжжя – 2024

ЗМІСТ

Макуріна Г.І., Сюсюка В.Г., Чорненька А.С.	6
ВІКОВІ ЗМІНИ ШКІРИ У ЖІНОК	
Лакно І. В., Дьоміна О. В., Сикал І. М., Ромаєва В. П., Шаповал Д. М., Пак С. О.	10
МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ВЗАЄМОДІЇ У ВЕДЕННІ ЖІНОК З НЕВИНОШУВАННЯМ ВАГІТНОСТІ ЖІНОК	3
Соловйова Н.М., Сюсюка В.Г.	16
РІВЕНЬ ПЕРЕЖИВАННЯ СТРЕСУ У ВАГІТНИХ З РЕПРОДУКТИВНОЮ ВТРАТОЮ В АНАМНЕЗІ	
Пучков В.А.	22
ОЦІНКА ЦИТОПРОТЕКТИВНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ РАННІЙ ФОРМІ ЗАТРИМКИ РОСТУ ПЛОДА	
Сюсюка В.Г., Бєленічев І. Ф., Кириченко М.М.	26
ВПЛИВ ГІПЕРТЕНЗИВНИХ РОЗЛАДІВ ПІД ЧАС ВАГІТНОСТІ НА ГЕМОДИНАМІКУ СИСТЕМИ МАТИ-ПЛАЦЕНТА-ПЛІД ТА МАСОВО-РОСТОВІ ПОКАЗНИКИ НОВОНАРОДЖЕНИХ	
Сюсюка В.Г., Павлюченко М.І., Сергієнко М.Ю., Дейніченко О.В.	29
МЕНЕДЖМЕНТ МЕНОПАУЗАЛЬНИХ РОЗЛАДІВ: ПРОТИПОКАЗАННЯ ЩОДО ПРИЗНАЧЕННЯ МЕНОПАУЗАЛЬНОЇ ГОРМОНАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ	
Сюсюка В.Г., Деміденко О.В., Сергієнко М.Ю., Онопченко С.П.	32
МЕНОПАУЗА ТА АРТЕРІАЛЬНА ГІПЕРТЕНЗІЯ	
Ганжий І.Ю., Шаповал О.С.	35
ГІПЕРПЛАСТИЧНІ ПРОЦЕСИ ЕНДОМЕТРІЯ НА ТЛІ ПРИЙОМУ ТАМАКСИФЕНУ	
Городокіна Л.О.	39
ПСИХОПАТОЛОГІЧНИЙ АКЦЕНТ ПРИ ВЕДЕННІ ПАЦІЄНТІВ ІЗ ХРОНІЧНИМИ ЗАПАЛЬНИМИ УРАЖЕННЯМИ ШКІРИ	

РІВЕНЬ ПЕРЕЖИВАННЯ СТРЕСУ У ВАГІТНИХ З РЕПРОДУКТИВНОЮ ВТРАТОЮ В АНАМНЕЗІ

Соловйова Н.М., Сюсюка В.Г.

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет,
кафедра акушерства і гінекології

Втрата бажаної вагітності через викидень, мертвонародження може призвести до почуття провини, невпевненості в собі, тривоги та посттравматичного стресового розладу (ПТСР) [1]. Багато хто страждає від помірної або сильної тривоги, а менша кількість – від депресії. Психологічна захворюваність, зокрема симптоми ПТСР, зберігаються принаймні 3 місяці після втрати вагітності. Слід зазначити, що і деякі партнери повідомляють про клінічно значущі рівні ПТСР, тривоги та депресії після втрати вагітності. З часом рівень тривоги та симптоми депресії зменшується у жінок, однак час не завжди може «вилікувати все» і не забезпечує психічного благополуччя після викидня [2, 3, 4]. Варто враховувати і той факт, що кожна наступна вагітність після попередньої втрати сприймається жінкою як більш стресова через факт страху повторення втрати [5].

Зі свого боку, війна призвела до нашарування гострого стресу на вже існуючі проблеми, погіршення соціального становища тощо [6]. Жінки, які переживають військову агресію під час вагітності, можуть стикнутися з особливо високим рівнем стресу, що має значний вплив на стан їхнього здоров'я та здоров'я дітей [7]. В умовах війни стресові ситуації ведуть до зростання частоти загрози переривання вагітності [8].

Отже в комплексній оцінці психологічного стану, ще на етапі постановки на облік вагітних з репродуктивною втратою в анамнезі, слід оцінювати рівень переживання стресу.

Мета роботи: оцінити рівень переживання стресу у вагітних з репродуктивною втратою в анамнезі.

Матеріали та методи

Обстежено 105 вагітних жінок, які перебували на обліку в жіночій консультації КНП «Пологовий будинок № 9» ЗМР. Пацієнток поділили на групи в залежності від наявності репродуктивної втрати в анамнезі та зв'язку вагітності з періодом воєнних дій в Україні: I (основна) група – 38 вагітних з репродуктивною втратою в анамнезі, які почали свою участь у дослідженні після початку повномасштабного вторгнення на територію України; II група (порівняння) – 37 жінок з репродуктивною втратою в анамнезі, які розпочали свою участь у дослідженні до початку повномасштабного вторгнення; III (контрольна) група – 30 вагітних жінок без репродуктивної втрати в анамнезі.

Обстеження проводилось в I триместрі вагітності при постановці жінки на облік. Середній термін вагітності на момент дослідження склав: в основній групі 9,21 + 2,64 тижнів, в групі порівняння – 10,7 + 3 тижнів, контрольній групі – 10,97 + 4,85 тижнів. Середній вік залучених до дослідження жінок був 30,1 + 5,86 років в основній групі, 28,8 + 6,07 років в групі порівняння та 26,5 + 4,95 років в контрольній групі.

У всіх вагітних оцінювався рівень переживання стресу. В якості діагностичного інструменту виступала шкала оцінки переживання стресу «Perceived Stress Scale» (Cohen S. et al., 1983.) та адаптована в ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології Національної академії медичних наук України» (Татарчук Т. Ф. та співавт., 2009) і дає можливість діагностувати рівень хронічного стресу. Кожне з 14 питань оцінюється п'ятибальною шкалою Лайкерта: від 0 (ніколи) до 4 (дуже часто). Норма сили переживання стресу для тестової групи українських жінок складала від 14 до 28 балів, а вище 32 балів відповідає високому рівню переживання стресу [9, 10]. Дослідження вагітних проводилось як на паперових носіях, так і з використанням діагностичного комплексу «ReoCom» Stress у режимі «Класичний тест» («ХАИ-МЕДИКА», м. Харків).

Дослідження було проведено з дотриманням принципів біоетики та забезпеченням прав та свобод пацієнтів, що передбачені Гельсінською декларацією Всесвітньої медичної асоціації про етичні принципи проведення наукових медичних досліджень за участю людини (1964-2000 рр.), Міжнародної конференції з гармонізації (ICH) та дотримання стандартів належної клінічної практики (GCP), Конвенцією Ради Європи щодо захисту прав та гідності людини у зв'язку із використанням досягнень біології та медицини і наказом МОЗ України №281 від 01.11.2000р. Дослідження проводилось лише після отримання інформованої згоди учасників дослідження.

Обраний напрям дослідження тісно пов'язаний із планом науково-дослідної роботи кафедри акушерства і гінекології Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Статистичну обробку результатів проведено за допомогою програмного пакету ліцензійної програми «STATISTICA® for Windows 6.0» та «Microsoft Excel».

Результати дослідження та їх обговорення

Тестування, проведене за допомогою опитувальника Perceived Stress Scale (PSS) дало можливість діагностувати статистично достовірно ($p < 0,05$) вищий рівень хронічного стресу у жінок з репродуктивною втратою в анамнезі, порівняно з жінками, які не мали такого досвіду. Так, середній показник в I групі склав $26,97 \pm 1,01$ балів, у II групі - $25,95 \pm 0,87$ балів, у III групі - $22,83 \pm 1$ балів.

Рівень переживання стресу, який перевищував нормативні показники був відмічений у 44,7 % жінок основної групи, у 35,1 % - групи порівняння та у 13,3 % в контрольній групі. Високий рівень переживання стресу був встановлений у 39,5 % вагітних в основній групі (рисунок 1), що в 1,8 рази перевищувало відповідний показник групи порівняння (21,6 %) та в майже в 4 рази показник контрольної групи (10 %).

Рис.1. Високий рівень переживання стресу в групах дослідження, %.

Висновки

Результати проведеного дослідження свідчать, що у вагітних з репродуктивною втратою в анамнезі порівняно з жінками, які не мали такого досвіду, встановлено статистично достовірно ($p < 0,05$) вищий рівень переживання стресу. Слід зазначити, що частота високого рівня переживання стресу була найвищою серед вагітних з репродуктивною втратою в анамнезі, які почали свою участь у дослідженні після початку повномасштабного вторгнення на територію України (39,5 %).

Список використаних джерел

1. Robinson GE. Pregnancy loss. Best Pract Res Clin Obstet Gynaecol. 2014;28(1):169-78. doi: 10.1016/j.bpobgyn.2013.08.012.

2. Farren J, Jalmbrant M, Ameye L, Joash K, Mitchell-Jones N, Tapp S, Timmerman D, Bourne T. Post-traumatic stress, anxiety and depression following miscarriage or ectopic pregnancy: a prospective cohort study. *BMJ Open*. 2016;2,6(11):e011864. doi: 10.1136/bmjopen-2016-011864.
3. Farren J, Jalmbrant M, Falconieri N, Mitchell-Jones N, Bobdiwala S, Al-Memmar M, Tapp S, Van Calster B, Wynants L, Timmerman D, Bourne T. Differences in post-traumatic stress, anxiety and depression following miscarriage or ectopic pregnancy between women and their partners: multicenter prospective cohort study. *Ultrasound Obstet Gynecol*. 2021;57(1):141-148. doi: 10.1002/uog.23147.
4. Mendes DCG, Fonseca A, Cameirão MS. The psychological impact of Early Pregnancy Loss in Portugal: incidence and the effect on psychological morbidity. *Front Public Health*. 2023;22,11:1188060. doi: 10.3389/fpubh.2023.1188060.
5. Donegan G, Noonan M, Bradshaw C. Parents experiences of pregnancy following perinatal loss: An integrative review. *Midwifery*. 2023;121:103673. doi: 10.1016/j.midw.2023.103673
6. Жабченко ІА, Корнієць НГ, Коваленко ТМ, Тертична-Телюк СВ, Ліщенко ІС, Бондаренко ОМ. Війна, стрес, вагітність: як узгодити проблемні питання? Репродуктивне здоров'я жінки. 2023;1:21-28.
7. Знаменська ТК, Зброжик ЄВ, Воробйова ОВ, Нікуліна ЛІ, Голота ТВ. Вплив психоемоційного стресу у вагітних та породіль на стан новонароджених під час військової агресії. Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. 2023;4(50):5-11. doi 10.24061/2413-4260.XIII.4.50.2023.1
8. Корчинська ОО, Созанська МА, Андращикова С, Жултакова С, Шлоссерова А. Перебіг ранніх термінів вагітності під впливом стресу у жінок – внутрішньо переміщених осіб. Проблеми клінічної педіатрії. 2022;4(58):26-31.
9. Експериментально-психологічне дослідження в загальній практиці – сімейній медицині : навч. посіб. для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закладів (ф-тів) післядип. освіти / Б. В. Михайлов, О. І. Сердюк, В. В. Чугунов [та ін.] ; за

заг. ред. Б. В. Михайлова. – 5-е вид., перероб. та доп. – Х. : ХМАПО, 2014. - 328 с.

10. Дослідження психологічного стану вагітних з урахуванням психосоматичного компоненту: навчальний посібник / В. О. Потапов, В. В. Чугунов, В. Г. Сюсюка та ін. Дніпро; Запоріжжя: ТОВ «Карат», 2017.126 с.